

למקין, רפאל (1901-1959)

(Raphael Lemkin). משפטן יהודי. ל' נולד למשפחת חקלאים יהודים בכפר בגליציה המזרחית. למד פילוסופיה ומשפטים באוניברסיטת למברג (לבוב), ובאוניברסיטאות בגרמניה, בצרפת ובאיטליה. אחרי פרוץ מלחמת-העולם השנייה נמלט מורשה, הגיע לוילנה, ומשם, דרך שוודיה, ברית-המועצות, יפן וקנדה לארצות-הברית, ושם לימד משפטים באוניברסיטת דוק ואחר-כך באוניברסיטת ייל.

כבר בעת עבודתו בפרקליטות המדינה בורשה, ובמיוחד אחרי עלייתו של היטלר לשלטון בגרמניה, התרכז ל' בפשעי רציחת המונים ורדיפות מיעוטים. בוועידת הוועד המשפטי של חבר הלאומים שהתקיימה ב-1933 במדריד, הציע ל' טיוטת אמנה נגד פשעי ברבריות וואנדליזם.

בהיותו בשוודיה התחיל ל' לאסוף חומר על חוקי הפלייה, במיוחד על החקיקה הגזענית של הנאצים, וב-1944, בהיותו בארצות-הברית, פירסם את ספרו בנושא זה (ראה ביבליוגרפיה) ובו הוצע בפעם הראשונה המינוח של השמדת-עם, גינוסיד. הספר הוא עד היום מקור בסיסי ללימוד החקיקה הגזענית בכלל והנאצית בפרט.

ל' נתמנה ליועץ מיוחד של ועדת ארצות-הברית ללוחמה כלכלית ואחר-כך ליועצו של השופט רוברט ג'קסון, התובע האמריקני הראשי במשפט פושעי המלחמה הנאצים במשפט נירנברג (ראה משפטים) וליועצם של המחלקה לפשעי מלחמה במטה צבא ארצות-הברית בגרמניה והתביעה במשפטים האחרים שערכו האמריקנים בנירנברג.

ל' חלק רב בעיבוד טיוטת האמנה של האומות המאוחדות בדבר מניעתו של פשע השמדת עם וענישתו. תרומתו של ל' היא אבן פינה של המשפט הבין-לאומי, במיוחד בתחום הפלילי המודרני והגנת זכויות האדם וחירותם של עמים וקיבוצים דתיים ואחרים.